

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТОРГОВЕЛЬНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНОЮ ТА РЕСПУБЛІКОЮ КОРЕЯ

Петько Станіслав Михайлович

Кандидат економічних наук, доцент

(Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана)

Глобальна пандемія COVID-19 значно вплинула на розвиток двосторонніх торговельних відносин між Республікою Корея та Україною: руйнація ланцюгів поставок, повне закриття економік «shut down» у 2020-2021 рр., перехід бізнесу в «online» режим, карантинні обмеження в портах та авіасполученні, втрата довгострокових контрактів глобальним бізнесом на основі побоювань та ризиків поширення нових штамів COVID-19, що безпрецедентно призведе до впровадження місцевими Урядами країн нових карантинних обмежень або закриття економік. Неабияк пандемія вплинула і на глобальне інвестиційне середовище.

Проблематика та пропозиції розвитку двосторонніх торговельно-інвестиційних відносин між Україною та Республікою Корея в призмі трансформаційних процесів та безпосереднього впливу цифрових технологій на розвиток економік країн відображені в наступних працях [3, 4, 5, 6, 7].

Тож серед основних факторів, які гальмують розвиток торговельно-інвестиційних відносин між Україною та Республікою Корея, виокремимо такі:

Судова система. На жаль, протягом 30 років Незалежності України судова гілка влади є дотепер корупційною та не відповідає загальноприйнятим принципам верховенства права. Корейський інвестор чи торгівельна компанія, які будуть вести свою бізнес діяльність в Україні, можуть опинитися в спорі з українськими партнерами. Навіть тоді, коли корейський інвестор або торговельна компанія, згідно українського законодавства, веде у правовому вимірі свою бізнес діяльність, що через непрозорість та корупцію в судах не гарантує корейській стороні перемогу в суперечках із місцевою українською компанією-партнером.

Податковий тягар на бізнес. У чинному податковому законодавстві України для корейських компаній немає жодних податкових пільг. Якщо корейська компанія відкриває свій офіс (закордонне представництво), то сплачує загальноприйняті податки згідно «Податкового Кодексу України» за ведення її бізнес-діяльності на території України. Тому, щоб знизити податковий тягар на бізнес, багато іноземних та українських компаній відкривають свої офіси в офшорних центрах (Кіпр, Панама, ОАЕ, Сінгапур, Гонконг, Мальта, Віргінські острови Андорра, острів Мен та ін.). Відкриття офісів в офшорах характерно для великого бізнесу. Своєю чергою від офшоризації бізнесу бюджет України недоотримує величезні кошти.

Двостороннє співробітництво на міждержавному рівні. Двостороннє співробітництво на Урядовому рівні сприяє розвитку торгівельних відносин між країнами. При зустрічах політиків найвищого рангу та згідно відповідних домовленостей можуть підписуватися торговельні угоди, контракти, дешеві

кредитні лінії, інвестиційні договори, програми підтримки місцевого бізнесу. На жаль, з моменту становлення дипломатичних відносин між Україною та Республікою Корея ще у 1992 році, до сьогодні попередні Президенти Республіки Корея жодного разу не відвідали Україну з офіційним візитом. Щодо української сторони, то донині жоден Президент не відвідав Республіку Корея. Це не є позитивним моментом для двосторонніх відносин.

Асоціація з Європейським Союзом. Після набрання чинності Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у 2017 році, виникла поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі. Цим передбачено суттєву лібералізацію торгівлі (усунення тарифів, мит та торговельних квот на продукцію українських та європейських виробників) між сторонами. Відбувається гармонізація та уніфікація Європейського торговельного законодавства з українським. У цьому випадку, корейські товари будуть програвати конкурентну боротьбу європейським товаровиробникам.

Державна фінансова підтримка бізнесу. На жаль, в Україні немає спеціальних гарантованих державою фінансово-інвестиційних програм, пільгових квот для корейських компаній, які мають прагнення відкрити бізнес в нашій країні для стимулювання їхньої активності та мотивації. Гарантовані державою Україна фінансово-інвестиційні програми будуть сприяти покращенню бізнес відносин та укріплювати двосторонні зв'язки між місцевими українськими компаніями та корейськими партнерами. Звичайно, дане питання має вирішуватися з корейською стороною на рівні Міністерства Закордонних Справ України та Комітетів Верховної Ради України.

Купівельна спроможність українців. Купівельна спроможність українського населення відіграє вирішальну роль у торгівлі з будь-якою країною. Відмітимо, що купівельна спроможність українського населення була низькою в періодах 1991–1999 рр. (становлення молодого українського держави після розпаду Радянського Союзу); 2008–2009 рр. (глобальна фінансова криза, девальвація гривні); 2014–2016 рр. (війна на Донбасі та російська окупація Криму, девальвація гривні).

За даними МВФ у 2021 р. [8], ВВП на душу населення в Україні становило 3 600 доларів США. Для країн Європи це низький показник. Корейським торговельним компаніям, які орієнтовані на споживачів із США, Канади, Великобританії, Австралії, Японії, Європейського Союзу та інших заможних країн працювати в Україні буде важко.

Трудова міграція в країни Європейського Союзу. Велика кількість кваліфікованого українського населення працює в країнах Євросоюзу. Для корейської компанії важко знайти кваліфіковані кадрові ресурси для ведення своєї бізнес діяльності в Україні.

Корупція. Стосується в основному співробітництва корейських компаній з українськими державними організаціями та підприємствами, які працюють на тендерній основі. Характерна риса для великого бізнесу та державних монополій: жоден великий тендер в Україні неможливо виграти без корупційної компоненти.

Це стосується не лише корейських компаній, а й торговельних компаній інших країн.

Зміна уряду кожні 5 років – важливий фактор, який впливає на ієрархію влади в Україні. З новим Президентом, як правило приходить повністю «нова команда» до влади, яка просуває на місця в державному апараті «своїх» людей. Це стосується як законодавчої, виконавчої та судової гілок влади, тому важко знайти діалог між закордонним бізнесом та українськими чиновниками при таких швидких кадрових трансформаціях.

Війна на Сході України. Після російської окупації Криму (2014) та подальших бойових дій на Сході України в Донецькій та Луганській областях велика кількість іноземних корпорацій, що вели бізнес діяльність закрили свій бізнес. Інвестори бояться вкладати свої гроші та відкривати бізнес в Україні, тому що і у 2022 р. військовий конфлікт не є вирішеним і в будь-який момент може зрости ескалація конфлікту. Дане явище ми бачимо у лютому 2022 року, коли усі Дипломатичні місії країн США, Канади, Японії, Республіки Кореї, Ізраїлю, Нідерландів евакуювали з Києва своїх співробітників до безпечних країн Європейського Союзу.

Література

1. Лук'яненко Д., Поручник А., Столярчук Я. (2010). Глобальні фінансові дисбаланси та їх макроекономічні наслідки. *Журнал європейської економіки*. 2010. № 9 (1). С. 80–100.

2. Лук'яненко О., Єна І. (2010). Фактори фінансової дестабілізації економічного розвитку України в умовах глобальної кризи. *Ринок цінних паперів України. Вісник Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку*. 2010. № 7. С. 23–29.

3. Петько С. М. Масштаби та організаційні виміри діяльності південнокорейських корпорацій в умовах їх цифрової трансформації. *Інтелект XXI*. 2021. № 5. С. 7–12.

4. Петько С. М. Механізми реалізації інвестиційних проектів в Південній Кореї та досвід для України. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2020. № 2 (113). С. 32–38.

5. Петько С. М. Роль Південнокорейських урядових організацій у підтримці малого та середнього бізнесу. *Науковий вісник УжНУ. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. Ужгород : ДВНЗ Ужгородський національний ун-т, 2020. Вип. 29. С. 124–128.

6. Петько С. М. Транснаціональний компонент розвитку економіки Південної Кореї в умовах цифрової революції. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2020. Том 31(70). № 3. Частина 1. С. 34–43.

7. Петько С. М. Тренди розвитку та обсяги ринку ІТ обладнання в Республіці Корея. *Бізнес-навігатор*. 2021. Вип. 6. (67).

8. International Monetary Fund. URI : <https://www.imf.org/en/Home>